

[Statsministeren.]

kamp mod en socialdemokratisk regering tilsidesatte ethvert sagligt hensyn, også hensynet til forsvarssagen. Jeg ved godt, at de herrer nu vil undskylde deres tankeløse adfærd med, at de ønskede valg og derfor indtog en demonstrativ holdning overfor regeringen. Men har de herrer glemt, at selv efter et valg, hvor socialdemokratiet eventuelt kom i opposition og fulgte deres egen legaliserede strejketaktik, ville en borgerlig mindretalsregering være henvist til at forhandle? Forhandle med hvem? Med det radikale venstre, og naturligvis måtte de respektere et forhandlingsresultat på samme måde, som vi har gjort det. Det er jo nemlig en kendsgerning. Jeg tror ikke et øjeblik på, at betingelserne og vilkårene for et samarbejde mellem en eventuel borgerlig regering og de radikale ville have været anderledes på dette punkt end ved samarbejde mellem de radikale og os.

Jeg beder de herrer betænke, at det er stillingen. Jeg beder de herrer, som nægtede loyal adfærd overfor den siddende regering, og som prædiker for os, at vi skal indtage heltepositur, om at betænke, hvad de ærede medlemmer har anråbt det radikale venstre om i retning af samarbejde i løbet af de senere år. Jeg beder det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft betænke, at den sidste mærkværdige demonstration, vi oplevede i den henseende, var, da det ærede medlem for nogle dage siden stod her og talen var om, på hvilke betingelser en borgerlig regering kunne have været dannet efter sidste valg; da sagde det ærede medlem overfor det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard: det er ikke rigtigt, at min person har stået i vejen; jeg, Ole Bjørn Kraft, var villig til at trække mig tilbage; de konservative var villige til at acceptere endog den rene selvudlættelse for at komme i samarbejde med de radikale.

Mine herrer, jeg beder om, at man i de angreb, man retter mod socialdemokratiet og regeringen, vil føre alle dem frem, der er hold i, alle dem, der er mening i, alle dem, som en ærlig samvittighed byder de herrer at føre frem imod os. Men hold op med det politiske hykleri, der går ud på at behjæde en socialdemokratisk regering, stillet i den situation, vi var i under kriseforhandlingerne, at den på fuldt åben, loyal måde har

sluttet et forlig, hvis konsekvenser vi vedstår i alle henseender.

Hvad vort land behøver i den givne situation, er ikke en selvsk demonstrationspolitik, men et sagligt samvirke mellem alle ansvarsbetonede kræfter om de foreliggende problemers løsning, og regeringens programmerklæring har været en indbydelse til et sådant samarbejde.

Forsvarsministeren (Rasmus Hansen):

Statsministeren har omtalt det konservative standpunkt i løbet af sommeren og dette efterår. Det har som nævnt af statsministeren været, at hensynet til forsvarets anliggender kommer i anden række; hensynet til forsvaret måtte underordnes mulighederne for at få styrtet den nuværende regering. Det har været de vilkår, som de konservative har villet give regeringens forsvarsminister, og i overensstemmelse hermed er der blevet iværksat en systematisk mistænkeliggørelse af min virksomhed.

Det vil være naturligt, at jeg tager mit udgangspunkt i dette forhold og i de konservatives forgæves forsøg på at få et samarbejde med det radikale venstre om fjernelse af regeringen — forgæves, skønt de konservative havde placeret hensynet til forsvaret i anden række. Det foreløbige resultat af, at de konservatives beregning ikke har holdt stik, har været den sidste tids konservative sprog — som statsministeren var inde på — overfor socialdemokratiet i almindelighed og den nuværende regering i særdeleshed.

Bortset fra denne særlige form for konservativ foretagsomhed, som foreløbig er kulmineret med gloser som skamløshed og uhæderlighed, er der nogle kendsgerninger, som det vil være rimeligt at tage i betragtning ved en nøgtern vurdering af vore forsvarsproblemer. Der er først og fremmest det forhold, at landets forsvarsudgifter har været stærkt stigende, siden Danmark blev medlem af Atlantpagten. Det skyldes ikke alene eengangsudgifter til bygge- og anlægsarbejder samt udgifterne til materielanskaffelser, som dog i høj grad er blevet begrænset i kraft af de store gratis materielleverancer fra De Forenede Stater, men de påvirkes også nu af, at driftsudgifterne er stærkt stigende. Driftsudgifterne sætter nu i høj grad grænse for, hvilke besparelser